

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 63.857 van 8 januari 1997
in de zaak A. 66.635/IV-15.411.**

In zake : Achiel VAN ROMPUY,
wonende te LOVENDEGEM,
Beiaard 47

tegen :

1. de gemeente LOVENDEGEM,
die woonplaats kiest bij
Advocaat Ph. LEROY,
kantoor houdende te GENT,
Coupure 5,
2. de Vlaamse Gemeenschap, vertegenwoordigd
door de Vlaamse regering,
die woonplaats kiest bij
Advocaat B. STAELENS,
kantoor houdende te BRUGGE,
Canadesen Hof,
Bevrijdingslaan 4, bus 1.

D E R A A D V A N S T A T E, I V e K A M E R,

Gezien het verzoekschrift dat Achiel VAN ROMPUY op 29 november 1995 heeft ingediend om de vernietiging te vorderen van "het ministerieel besluit van 6 oktober 1995 houdende goedkeuring van het besluit van de gemeente Lovendegem van 6 juli 1995 houdende het opleggen van een tuchtstraf van het ontslag van ambtswege";

Gelet op het arrest nr. 56.730, van 6 december 1995, waarbij de vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid van het ministerieel besluit van 6 oktober 1995 wordt verworpen;

Gelet op het arrest nr. 59.152 van 24 april 1996, waarbij de schorsing wordt bevolen van de tenuitvoerlegging van het ministerieel besluit van 6 oktober 1996;

Gelet op het arrest nr. 59.159 van 24 april 1996 waarbij de vordering tot vernietiging van het ministerieel besluit van 6 oktober 1995 niet kennelijk gegrond wordt verklaard, waarbij de debatten worden heropend en waarbij het bevel wordt gegeven de zaak volgens de gewone procedure verder te behandelen;

Gezien de regelmatig gewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag over de zaak opgemaakt door Auditeur F. DE BUEL;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen;

Gelet op de beschikking van 18 september 1996, waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 29 oktober 1996;

Gehoord het verslag van Staatsraad A. VANDENDRIESSCHE;

Gehoord de opmerkingen van Advocaat J. VAN EECKHAUT, die loco Advocaat P. VAN EECKHAUT verschijnt voor verzoeker, van Advocaat P. AERTS, die loco Advocaat Ph. LEROY verschijnt voor de eerste verwerende partij, en van Advocaat B. STAELENS, die verschijnt voor de tweede verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van Auditeur F. DE BUEL;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Overwegende dat de gegevens van de zaak kunnen worden samengevat als volgt :

1.1. Op 17 mei 1994 zendt hoofdveldwachter DEMAERE van Lovendegem een tuchtverslag aan de burgemeester, waarin hij zich beklagt over de gebrekkige wijze van dienen van veldwachter VAN ROMPUY, verzoeker.

Op 9 juni 1994 volgt een nieuw verslag, ditmaal over de betrokkenheid van verzoeker bij de oprichting van een privaatrechtelijke vennootschap en over zijn betrokkenheid bij een andere onderneming, het rusthuis "Diepenbroeck", waarvoor hij op de schrijfmachine van de gemeente brieven zou hebben getikt.

Op 11 augustus 1994 volgt een derde verslag, ditmaal gesteund op een strafdossier, dat door de procureur des konings te Gent op 10 juni 1994 aan de burgemeester is medegedeeld met het oog op disciplinair optreden. Het strafdossier was het gevolg van een anonieme klacht aangaande misbruiken die door verzoeker zouden zijn begaan; het werd door de procureur des konings geseponeerd. De hoofdveldwachter verwijt nu aan verzoeker, op suggestie van de procureur, volgende tekortkomingen: "niet voldoen aan de woonstverplichting"; "handelingen die de waardigheid van het ambt in het gedrang brengen" en "overtreding van art. 216 van de Nieuwe Gemeentewet". Bij het verslag voegt de hoofdveldwachter niet het volledige strafdossier, maar een selectie uit de erin voorkomende processen-verbaal.

1.2. Op 13 oktober 1994 wordt verzoeker door de gemeenteraad van ambtswege ontslagen op grond van 8 tenlasteleggingen :

- "1. Zijn veelvuldige ongerechtvaardigde aanwezigheid in home DIEPENBROECK tijdens de diensturen
2. Zijn onbereikbaarheid tijdens de diensturen
3. Het niet opvolgen van stukken.
4. Het negeren van dienstafspraken door gewoonte ontstaan (...)
5. Overtreding van artikel 216 N.G.W., het verkopen van juwelen en sieraden.
6. Het lezen van de streekkrant en de koopjeskrant tijdens de werkuren.
7. Het versturen van faxen vanuit het politiekantoor tijdens zijn ziekteverlof en buiten de normale werkuren en dit voor privé-doeleinden
8. De caféruzie in de Vienna".

1.3. Verzoeker tekent het in het decreet van 24 juli 1991 voorziene beroep aan bij de Vlaamse regering. De partijen worden gehoord op 14 december 1994.

Op 6 januari 1995 besluit de Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden het besluit van de gemeenteraad niet goed te keuren, "enerzijds wegens de schending van de rechten van de verdediging, anderzijds wegens het niet afdoende naar recht bewezen zijn van op zijn minst een aantal van de aan de betrokkene ten laste gelegde feiten". Andere overwegingen leren 1) dat verzoekers rechten van verdediging werden miskend doordat de hoofdveldwachter twee dagen voor de beslissing van de gemeenteraad een brief heeft verstuurd aan een gemeenteraadslid en doordat een gemeenteraadslid in de zaak als getuige werd gehoord, hoewel uit de voorgeschiedenis bleek dat hij zich niet altijd onpartijdig had opgesteld, 2) dat de minister geen bezwaar zag in het feit dat aan verzoeker geen preciese kennis werd gegeven van de tenlasteleggingen, vermits verzoeker "uit de inzage van het lijvige dossier wel degelijk heeft kunnen afleiden voor welke feiten hij zich heeft moeten verantwoorden", 3) dat twee feiten op basis van een bekentenis door verzoeker voor bewezen werden gehouden, te weten het lezen van de Streekkrant tijdens de diensturen en het gebruiken van het gemeentelijk faxtoestel voor persoonlijke doeleinden, en dat 4) ten

aanzien van de andere tenlasteleggingen volgende vaststelling werd gemaakt: over de verkoop van sieraden door verzoeker bestaat op zijn minst twijfel; ook over de betrokkenheid van verzoeker "bij de feiten in de Vienna" en over de veelvuldige aanwezigheid van verzoeker in het rusthuis bestaat twijfel.

1.4. Het niet-goedkeuringsbesluit wordt bij brief van 6 januari 1995 aan de gemeente Lovendegem betekend, met volgende mededeling: "het staat U vrij dit dossier te hernemen mits inachtneming van de motieven van de niet-goedkeuring (...)".

1.5. Op 5 mei 1995 zendt hoofdveldwachter DEMAERE een nieuw tuchtverslag aan de burgemeester, met het voorstel om verzoeker de tuchtstraf van het ontslag van ambtswege op te leggen. Het tuchtverslag steunt nu op een nieuwe selectie processen-verbaal uit het geseponeerde strafdossier, en op een aantal daarmee verband houdende eigen vaststellingen van de hoofdveldwachter. De hoofdveldwachter stipt volgende inbreuken aan :

- "1. het versturen van faxen vanuit het politiekantoor, buiten de normale diensturen en tijdens zijn ziekteperiode, voor persoonlijke doeleinden;
2. het lezen van de Streek- en Koopjeskrant tijdens de diensturen en het niet respecteren van de diensturen;
3. het gebruiken van zijn typemachine van de politie om brieven te schrijven in opdracht van DIEPENBROECK;
4. het misbruik maken van zijn ambt;
5. het onzorgvuldig uitoefenen van zijn taak en het financieel benadelen van de gemeente Lovendegem".

1.6. Verzoeker wordt bij brief van 10 mei 1995 opgeroepen om voor de gemeenteraad te verschijnen om zich te verantwoorden voor "handelingen die de waardigheid van het ambt in het gedrang brengen" (de feiten 1 tot 4 uit het verslag van de hoofdveldwachter) en "tekortkomingen aan de beroepsplichten" (feit 5).

1.7. Op 22 juni 1995 verschijnt verzoeker voor de gemeenteraad.

Op 6 juli 1995 wordt dan beslist om verzoeker bij tuchtmaatregel van ambtswege te ontslaan. De gemeenteraad komt, in afzonderlijke stemmingen, tot het besluit dat elke tenlastelegging, zoals die door de hoofdvelddwachter werd omschreven, bewezen is. De tuchtstraf van het ontslag van ambtswege wordt, met 15 stemmen voor en 2 tegen, evenredig met de feiten bevonden. Met 14 stemmen voor en 3 tegen worden de motieven van de beslissing aangenomen.

Uit de overwegingen blijkt dat de gemeenteraad de procedure ziet als "deels een hernemen, na een ministeriële niet-goedkeuring, van een vroegere niet-goedgekeurde procedure, deels een totaal nieuwe", dat de vijfde tenlastelegging (onzorgvuldig uitoefenen van zijn taak en financieel benadelen van de gemeente) als een nieuwe tenlastelegging wordt beschouwd, terwijl de "herneming" betrekking heeft op de tenlasteleggingen die reeds door de minister bewezen werden bevonden (met name het lezen van de Streekkrant tijdens de diensturen en het verzenden van faxen voor eigen rekening).

1.8. Verzoeker tekent beroep aan tegen de beslissing. Hijzelf en de gemeente worden op 19 september 1995 gehoord.

1.9. Op 6 oktober 1995 neemt de Minister van Binnenlandse Aangelegenheden dan de formeel bestreden beslissing tot goedkeuring van het gemeenteraadsbesluit.

De beslissing wordt bij brief van dezelfde dag aan verzoeker aangezegd.

2.1 Overwegende dat de tweede verwerende partij er in haar memorie van antwoord op wijst dat in het verzoekschrift alleen de vernietiging van de ministeriële goedkeuringsbeslissing wordt gevorderd; dat zij in haar

laatste memorie verduidelijkt dat het beroep, aldus beperkt, toch ook zinvol is omdat de minister zich, in geval van vernietiging uitdrukkelijk opnieuw over de al dan niet goedkeuring moet uitspreken zonder dat er nog sprake kan zijn van een stilzwijgende goedkeuring overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 24 juli 1991 houdende regeling, voor het Vlaamse Gewest, van het administratief toezicht op de handelingen betreffende tucht- en sommige ordemaatregelen genomen ten opzichte van het gemeentepersoneel bedoeld in de nieuwe gemeentewet;

2.2 Overwegende dat verzoeker formeel en uitdrukkelijk slechts de vernietiging vraagt van het ministerieel besluit van 6 oktober 1995 tot goedkeuring van de beslissing van 6 juli 1995 van de gemeenteraad van Lovendegem waarbij hem de tuchtmaatregel van het ontslag van ambtswege wordt opgelegd; dat het verzoekschrift evenwel middelen bevat, onder meer het hierna besproken achtste middel, die gericht zijn tegen de goedgekeurde gemeenteraadsbeslissing, dat de gemeente Lovendegem daadwerkelijk en zonder dat verzoeker zich daartegen heeft verzet in de zaak is betrokken en dat zij zich als verwerende partij heeft verdedigd; dat er in die omstandigheden mag vanuitgegaan worden dat het beroep niet alleen gericht is tegen het ministerieel goedkeuringsbesluit, maar ook tegen het goedgekeurde gemeenteraadsbesluit; dat het betrekken van de gemeenteraadsbeslissing in het voorwerp van het beroep niet alleen het voordeel biedt dat de verdediging tegen de middelen die specifiek tegen het gemeenteraadsbesluit zijn gericht kan gebeuren door de rechtstreeks betrokken overheid, maar ook dat de vernietiging van de beide beslissingen op grond van een middel dat de onregelmatigheid van het gemeenteraadsbesluit aantoonst maakt dat,

eerder dan dat alleen de tot goedkeuring bevoegde overheid binnen de termijn die de wet haar daarvoor verschafft opnieuw een beslissing moet nemen over de goedkeuring van de door de gemeenteraad opgelegde tuchtstraf, de zaak opnieuw wordt voorgelegd aan de bevoegde organen van de gemeente teneinde er met inachtneming van het gezag van gewijsde van het vernietigingsarrest en volgens de mogelijkheden die de wet hen op dat ogenblik nog biedt opnieuw standpunt over in te nemen; dat die handelwijze niet strijdt met de decretaal voorgeschreven stilzwijgende goedkeuring die het besluit van een gemeentelijke overheid bekomt door het verstrijken van een termijn om te beslissen omdat de vernietiging van een uitdrukkelijke of een stilzwijgende goedkeuring door de Raad van State tot gevolg heeft dat het besluit als uitdrukkelijk niet goedgekeurd moet worden beschouwd en derhalve niet uitvoerbaar is;

3.1 Overwegende dat verzoeker in het achtste middel de schending aanvoert van artikel 317 van de nieuwe gemeentewet en van "het algemeen rechtsbeginsel dat binnen een redelijke termijn moet worden geoordeeld over het toekennen van een tuchtsanctie"; dat hij het middel als volgt adstrueert: hij wordt in de huidige procedure vervolgd voor feiten die bijna een decennium oud zijn; nochtans moet er, om te vermijden dat de verjaringstermijn zou worden uitgehold, van uitgegaan worden dat een ambtenaar niet ongelimiteerd vervolgd kan worden voor "feiten die straten oud zijn", dat een korpsoverste niet gedurende jaren kan nalaten enig initiatief te nemen en dat de instanties die over de ambtenaar controle uitoefenen de verplichting hebben om de tuchtoverheid zo vlug mogelijk in kennis te stellen van de tuchtfeiten waarvan zij op de hoogte zijn; dat hij vervolgens aanstipt dat de in artikel 317 van de nieuwe gemeentewet gebezigde term "tuchtoverheid" niet noodzakelijk verwijst naar het orgaan dat de tuchtstraf uitspreekt, dat er ook de korpsoverste kan worden onder

verstaan, maar dat, zelfs in eerstgenoemde hypothese, "in elk geval" en zelfs los van de vraag of de tweede procedure een herneming is van de eerste tuchtzaak dan wel een volledig nieuwe, "een aantal feiten" verjaard zijn, omdat de verjaringstermijn loopt vanaf de kennisneming van de feiten tot het begin van de vervolging, om daarna verder te lopen vanaf de niet-goedkeuring van de beslissing tot de herneming van de procedure; dat hij besluit: "In elk geval wordt de verzoeker vervolgd voor een aantal feiten die dermate oud zijn dat de redelijke termijn om hem hiervoor nog te vervolgen ver overschreden is";

3.2 Overwegende dat de eerste verwerende partij antwoordt, onder verwijzing naar de tekst van artikel 317 van de nieuwe gemeentewet en naar de omzendbrief van 9 september 1992 van de Minister van Binnenlandse Aangelegenheden, dat de verjaringstermijn aanvangt op het ogenblik dat het orgaan dat de tuchtstraf uitspreekt kennis krijgt van de feiten; dat zij uiteenzet dat de in artikel 317 van de nieuwe gemeentewet gebezigde term "tuchtoverheid" niet kan begrepen worden in de zin vermeld in het schorsingsarrest nr. 59.152 van 24 april 1996 vooreerst niet omdat de burgemeester en de gemeenteraad krachtens artikel 296, §1, wel beiden bevoegd zijn om tuchtstraffen op te leggen, maar dat die bevoegdheid afhangt van de in het verslag van de hoofdvelddwachter "gevorderde tuchtstraf" zodat dit verslag van de korpsoverste uitwijst wie van beiden concreet als "tuchtoverheid" moet gezien worden, vervolgens niet omdat uit de parlementaire voorbereiding van de wet van 24 mei 1991 blijkt dat de "de termijn van zes maanden uiteraard (loopt) ten opzichte van elke bevoegde tucht-overheid afzonderlijk" (Parl. doc. Kamer, stuk 1400/1 (90-91), pag. 20); dat in die redenering volgens haar in het geval dat de burgemeester van oordeel is dat de straffen die hij kan opleggen te licht zijn de verjaringstermijn voor de gemeenteraad slechts kan aanvangen

op het ogenblik dat het verslag van de korpsoverste aan de gemeenteraad wordt overgemaakt, zodat, in het algemeen, artikel 317 in die zin moet geïnterpreteerd worden dat de termijn tussen het verslag van de korpsoverste en de oproeping voor de overheid die naar gelang "de zwaarte van het dossier en de voorgestelde tuchtstraf" bevoegd is, geen zes maanden mag zijn; dat zij dan, concreet, vaststelt dat, op het ogenblik dat verzoeker op 19 september 1994 door de gemeenteraad is verhoord, een tuchtverslag van de korpschef -noodzakelijk om een rechtsgeldige beslissing te nemen- voorlag, dat de verjaringstermijn door het begin van de tuchtprocedure geschorst werd totdat het gemeentebestuur kennis kreeg van de niet-goedkeuringsbeslissing van de toezichthoudende overheid, op welk ogenblik de verjaringstermijn verder is gelopen, zodat er geen sprake kan zijn van enige verjaring; dat volgens haar ook geen verjaring kan zijn ingetreden wanneer de berekening gebeurt vanaf de feitelijke kennisneming van het strafdossier, omdat in dat geval de termijn "geschorst (wordt) vanaf het opmaken van het tuchtverslag door de korpsoverste"; dat zij tenslotte stelt dat, ook bekeken vanuit de verschillende concrete tenlasteleggingen, niet kan besloten worden tot de verjaring van de tuchtvordering omdat "alle feiten, behoudens de specifieke tenlastelegging van de financiële benadeling van de gemeente" reeds eerder het voorwerp hadden uitgemaakt van de eerste tuchtprocedure en omdat die feiten onmogelijk verjaard kunnen zijn, welke stelling men ook aanneemt over de termijn waarover het lokaal bestuur beschikt om, na kennisneming van een niet-goedkeuringsbeslissing, de tuchtprocedure opnieuw op te starten en omdat, wat de tenlastelegging van de financiële benadeling van de gemeente betreft, het strafdossier zelf dit feit niet releveerde, maar dat het voor de hoofdveldwachter enkel de aanzet is geweest om een bijkomend onderzoek in te stellen en op die wijze uiteindelijk te besluiten tot

het bestaan van inbreuken op de belastingsreglementen van 1991 en 1992;

3.3 Overwegende dat de tweede verwerende partij vooreerst opmerkt dat verzoeker niet duidelijk uiteenzet of het middel betrekking heeft op het feit dat hij niet binnen een redelijke termijn werd beoordeeld dan wel dat de verjaringstermijn van artikel 317 van de nieuwe gemeentewet zou geschonden zijn en dat indien het middel, bekeken in het licht van het beroepsschrift bij de minister, dient begrepen in de zin dat het verslag van de hoofdveldwachter uitsluitend betrekking zou mogen hebben op feiten die zich in de laatste zes maanden hebben afgespeeld, het door de minister terecht werd afgewezen omdat artikel 317 letterlijk stelt dat alleen de tuchtoverheid zelf aan de verjaringstermijn van zes maanden gebonden is; dat zij vervolgens het schorsingsarrest bijtreedt waar het de aanvang van de verjaringstermijn niet vaststelt op het ogenblik van de kennisneming van de feitelijkheden door de hoofdveldwachter omdat aldus vermeden wordt dat de hoofdveldwachter een seponeringsbevoegdheid krijgt toebedeeld en dat "de tuchtmacht al te zeer (geconcentreerd wordt) bij de verslaggever"; dat zij evenwel het schorsingsarrest bekritiseert waar het als begindatum voor de verjaring verwijst naar de kennisneming van de feiten door de gemeenteraad of door de burgemeester; dat zij tegen het argument dat de aanvang van de verjaringstermijn slechts kan vastgesteld worden op het ogenblik van de einduitspraak inbrengt dat de betrokkene op het ogenblik van zijn oproeping voor de bevoegde tuchtoverheid -die "kennelijk een andere overheid (is) al naar gelang de zwaarte der feiten"- kan uitmaken of de verjaringstermijn is nageleefd en dat aannemen dat de verjaringstermijn, voor feiten die wegens hun zwaarwichtigheid door de gemeenteraad moeten beoordeeld worden, kan aanvangen op het ogenblik dat de burgemeester er kennis van neemt, betekent dat aan de burgemeester de mogelijkheid wordt

gegeven "tuchtrechtelijke beteugeling door de gemeenteraad onmogelijk te maken" en dat hij aldus "de tuchtrechtelijke sleutel in handen krijgt m.b.t. aangelegenheden waaromtrent hij net geen tuchtoverheid is", terwijl aannemen dat "feitelijkheden die zwaarder beteugeld worden desgevallend later verjaren" niet onredelijk is vermits ook in de strafrechtspleging op die wijze wordt gehandeld; dat zij daar wel aan toevoegt dat de kennisneming van de feiten door de gemeenteraad wel inhoudt dat ook de burgemeester ze kent omdat de burgemeester ook deel uitmaakt van de gemeenteraad; dat zij dan, vanuit het standpunt dat alleen kennis van de feiten door "de bevoegde tuchtoverheid" - in dit geval niet de burgemeester maar wel de gemeenteraad - de verjaringstermijn doet ingaan en onder verwijzing naar het feit dat de tuchtprocedure voor een deel de hereniging van een eerder gevoerde procedure betreft waarbij het de tuchtoverheid toekomt te beslissen over het hervatten van de procedure zonder dat de verjaringstermijn loopt gedurende de behandeling van de zaak tot aan de uitspraak van de Raad van State, stelt de verantwoording gegeven door de eerste verwerende partij met betrekking tot elke concrete tenlastelegging volledig te kunnen bijtreden;

3.4 Overwegende dat verzoeker in zijn memorie van wederantwoord repliceert dat het standpunt van de verwerende partijen er, omdat de gemeenteraad doorgaans slechts kennis krijgt van de feiten door het verslag van de korpsoverste, praktisch toe leidt dat politieambtenaren "onbeperkt in de tijd" kunnen vervolgd worden en dat die stelling de rechtszekerheid in het gedrang brengt, terwijl het de vraag is of de wetgever dat inderdaad heeft gewild; dat zij van oordeel is dat het standpunt, ingenomen in het schorsingsarrest terzake "verzachting" kan brengen, maar dat hoe dan ook het probleem blijft bestaan dat de veldwachter, in de gevallen waarin de tuchtinbreuken enkel gekend zijn door

de hiërarchische overste - wat in casu het geval is -, jarenlang in de onzekerheid kan blijven; dat hij in dat verband herhaalt dat met de in artikel 317 van de nieuwe gemeentewet gebezigde term "tuchtoverheid" niemand anders dan de korpschef kan bedoeld zijn omdat die bepaling verwijst naar het "instellen" van een vervolging, terwijl de gemeenteraad "helemaal geen vervolging (kan) instellen", maar enkel de korpschef door middel van het verslag; dat hij die interpretatie ook logisch vindt omdat de korpsoverste instaat voor de dagelijkse leiding van het korps en hij derhalve moet oordelen wie van zijn personeelsleden tuchtrechtelijk vervolgd worden; dat hij vervolgens herhaalt dat hij vervolgd wordt voor feiten "die dermate oud zijn dat de redelijke termijn om hem te vervolgen is overschreden" en opnieuw een onderzoek wijdt aan de verjaringstermijn ten opzichte van elke concrete tenlastelegging om dan te besluiten dat de verjaringstermijn ingaat op het ogenblik dat de overheid kennis krijgt van de feiten en niet op het ogenblik dat de feiten haar voldoende "gedocumenteerd lijken" of op het ogenblik dat de overheid kennis krijgt van een besluit over andere feiten;

3.5 Overwegende dat de eerste verwerende partij in haar laatste memorie nog insisteert op het feit dat de vijfde tenlastelegging niet bekend kon zijn op het ogenblik dat het strafdossier aan de gemeente werd doorgestuurd omdat het verband met het belastingsreglement slechts kon gelegd worden na verder onderzoek van de in het strafdossier voorkomende verklaring van mevrouw VAN SON; dat de tweede verwerende partij in haar laatste memorie "met de meeste klem" volhardt in de stelling dat de verjaringstermijn pas begint te lopen op het ogenblik dat het orgaan zelf dat de tuchtstraf uitspreekt kennis neemt van de feiten;

3.6.1 Overwegende dat, blijkens de termen van de memorie van wederantwoord, verzoeker zich blijft beroe-

pen op de schending van artikel 317 van de nieuwe gemeentewet en, weze het in eerder bijkomende orde, van de redelijke termijn waarbinnen het bestuur een tuchtvervolgning moet instellen; dat evenwel die twee vernietigingsgronden niet tegelijkertijd kunnen worden aangevoerd omdat artikel 317 van de nieuwe gemeentewet een termijn vaststelt die op precies zes maand is bepaald en omdat voor de rechter die duidelijke wettekst prevaleert op een beginsel van behoorlijk bestuur dat per definitie slechts op algemene wijze een richtlijn aan het bestuur inhoudt; dat derhalve enkel moet onderzocht worden of de eerste verwerende partij de tuchtvervolgning heeft ingesteld binnen de dwingende termijn van zes maand voorgeschreven door artikel 317 van de nieuwe gemeentewet;

3.6.2 Overwegende dat artikel 317, eerste lid, van de nieuwe gemeentewet bepaalt: "De tuchtoverheid kan geen tuchtrechtelijke vervolging meer instellen na verloop van zes maanden na de vaststelling of de kennisname van de strafbare feiten"; dat die bepaling in de omzendbrief van 9 september 1992 van de Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden aldus wordt gelezen dat "hier duidelijk bedoeld (wordt) het orgaan zelf dat de tuchtstraf uitspreekt" en dat "het dus geenszins (volstaat) dat het diensthoofd van de betrokkene, de commissaris of de gemeentesecretaris kennis hebben van de feiten om te stellen dat de tuchtoverheid eveneens geacht wordt kennis te hebben van deze feiten" (Belgisch Staatsblad, 7 november 1992, pag. 23.725); dat die interpretatie zinvol is omdat, bij afwezigheid van een duidelijke wetsbepaling terzake, aan de overheid die moet beslissen over het instellen van de tuchtvervolgning niet kan verweten worden niet te zijn opgetreden in een geval waarin haarzelf geen feiten bekend waren; dat die interpretatie ook steun vindt in de parlementaire voorbereiding van artikel 317 van de nieuwe gemeentewet, meer bepaald in de verklaring van de bevoegde minister

dat de verjaringstermijn is ingesteld "om te beletten dat wanneer de feiten gekend en bewezen zijn, men eindeloos blijft twijfelen aan de opportuniteit van een tuchtprocedure, of de zaak blijft uitstellen tot het beter schikt" (Parl. St., Senaat, 1990-1991, nr. 1278/2, pag. 17); dat inderdaad enkel de overheid die bevoegd is om een tuchtstraf uit te spreken kan twijfelen aan de opportuniteit of de zaak kan uitstellen; dat daarentegen de genoemde omzendbrief niet kan worden bijgetreden waar hij met de bewoordingen dat de kennisneming of de vaststelling moet gebeuren "door het orgaan zelf dat de tuchtstraf uitspreekt" lijkt aan te nemen dat de verjaringstermijn niet ingaat vooraleer het orgaan dat uiteindelijk de tuchtstraf oplegt daadwerkelijk de feiten heeft vastgesteld of er kennis van heeft genomen; dat immers in die interpretatie de aanvang van de verjaringstermijn slechts definitief vastgesteld kan worden nadat de tuchtstraf is opgelegd, wat tot rechtsonzekerheid aanleiding kan geven omdat zij aan de overheid de mogelijkheid laat om, eenvoudig door een ander orgaan te laten beslissen, de verjaringstermijn, die door de nieuwe gemeentewet uniform voor elk strafbaar feit op zes maanden is bepaald, naar wens in de tijd te verleggen; dat, zoals de eerste verwerende partij opwerpt, de memorie van toelichting bij artikel 317 van de wet inderdaad stelt dat de termijn van zes maanden "uiteraard ten opzichte van elke bevoegde tuchtoverheid afzonderlijk" loopt, maar dat die geïsoleerde toelichting niet te verzoenen is met het algemeen oogmerk van de wetgever om ook de rechtszekerheid van de tuchtrechtelijk vervolgde ambtenaar te vergroten zoals dat blijkt uit de algemene toelichting die de minister gegeven heeft tijdens de besprekingen van de wet van 24 mei 1991 (inzonderheid Parl. St., Kamer, 1990-1991, 1400/1, pag. 3), noch met de door de minister afgelegde verklaring : "bij evocatie (door de gemeenteraad van een door het college van burgemeester en schepenen ingezette procedure) moet de gemeenteraad

wel de procedure herbeginnen en rekening houden met de verjaringstermijn van zes maanden" (Parl. St., Kamer, 1990-1991, 1400/4, pag. 23); dat daarenboven de term "de tuchtoverheid", gebezigd in artikel 317, moet gelezen worden in samenhang met het gehele hoofdstuk IV van titel XIV van de nieuwe gemeentewet, waar voor de bestraffing van dezelfde feiten verschillende organen bevoegd worden gemaakt en dus in die zin dat de verjaringstermijn aanvangt op het ogenblik dat gelijk welk orgaan waaraan de wet de bevoegdheid heeft verleend een tuchtstraf aan de betrokken ambtenaar op te leggen kennis krijgt van de tuchtrechtelijk strafbare misdra-
ging; dat uit die lezing van de wet volgt dat, voor wat een lid van de landelijke politie betreft, de verjaringstermijn voor het instellen van de tuchtvordering aanvangt op het ogenblik dat ofwel de gemeenteraad ofwel de burgemeester, die beiden overeenkomstig artikel 296, § 1 van de nieuwe gemeentewet terzake bevoegd zijn -voor wat de lichte tuchtstraffen, de inhouding van wedde en de schorsing voor maximaal één maand betreft zelfs op gelijke wijze-, de feiten vaststelt of ervan in kennis wordt gesteld;

3.6.3 Overwegende dat in deze, uit inlichtingen die op verzoek van de Auditeur in het dossier neergelegd zijn, blijkt dat de procureur des konings te Gent met een brief van 10 juni 1994 aan de burgemeester van Lovendegem een copie toegestuurd heeft van het lastens verzoeker opgestelde maar geseponeerde strafdossier; dat de verjaringstermijn bedoeld in artikel 317 van de nieuwe gemeentewet ten aanzien van de in dat dossier voorkomende feiten een aanvang heeft genomen op het ogenblik van de ontvangst van het dossier door de burgemeester; dat de hoofdveldwachter in een tuchtver-
slag van 9 juni 1994 ook uiteenzette dat verzoeker een brief, dienend voor private doeleinden, had uitgetikt "op zijn schrijfmachine van de gemeente", zodat voor dat

feit de verjaringstermijn aanving toen de burgemeester kennis nam van het tuchtverslag;

3.6.4 Overwegende dat artikel 317 van de nieuwe gemeentewet er niet aan in de weg staat dat een bestuur, wiens tuchtbeslissing door de toezichthoudende overheid niet werd goedgekeurd, het tuchtdossier, met bekwame spoed en binnen de grenzen gesteld door de niet-goedkeuringsbeslissing herneemt, maar dat het er zich wel tegen verzet dat bij de herneming feiten, die aan de burgemeester meer dan zes maanden voordien ter kennis waren zonder dat zij aanleiding waren tot het instellen van een tuchtvordering, nog in aanmerking worden genomen, hetzij om niet afdoende bewezen tenlasteleggingen vooralsnog te onderbouwen, hetzij om nieuwe tenlasteleggingen te formuleren; dat in dit geval vastgesteld moet worden dat de nieuwe tuchtprocedure, die op 10 mei 1995 is opgestart met de oproeping van verzoeker om voor de gemeenteraad te verschijnen, steunt op het verslag van de hoofdveldwachter van 5 mei 1995 waarin deze alle tenlasteleggingen ofwel uitsluitend -met name de tenlastelegging "het gebruiken van zijn typemachine van de politie om brieven te schrijven in opdracht van DIEPENBROECK"- ofwel gedeeltelijk -met name de tenlastelegging "niet respecteren van de diensturen", "misbruik maken van zijn ambt" en het "onzorgvuldig uitoefenen van zijn taak en het financieel benadelen van de gemeente Lovendegem"- steunt op feiten die reeds door het geseponeerde strafdossier aan de oppervlakte waren gebracht, welk dossier reeds op 10 juni 1994 aan de burgemeester was medegedeeld; dat er inzonderheid met betrekking tot de vraag naar het tijdig formuleren van de vijfde tenlastelegging dient op gewezen dat ook de hoofdveldwachter zelf in zijn tuchtverslag die tenlastelegging koppelt aan verklaringen uit het strafdossier betreffende onfrisse praktijken van verzoeker die verband hielden met de controle van de bars in de jaren 1990 en 1991; dat de omstandigheid dat de hoofdveldwach-

ter slechts na het uitvoeren van een bijkomend onderzoek de inbreuk precies heeft kunnen kwalificeren, niet heeft kunnen beletten dat het begin van de verjaringstermijn aan de kennisneming van het strafdossier gekoppeld moet blijven; dat in elk geval de eerste verwerende partij niet aantoont dat het bijkomend onderzoek van de hoofdveldwachter ingesteld is onmiddellijk na de kennisneming, door de burgemeester, van het geseponeerde strafdossier en dus vooraleer de gemeente kennis kreeg van de niet-goedkeuringsbeslissing van het eerste ontslag door de tweede verwerende partij; dat het derhalve niet vaststaat dat het onderzoek van de vijfde tenlastelegging niet uitgevoerd is om de onvolkomenheden van de eerste ontslagbeslissing alsnog goed te maken;

3.6.5 Overwegende dat in die omstandigheden besloten moet worden dat de beslissing van 6 juli 1995 van de gemeenteraad van Lovendegem artikel 317 van de nieuwe gemeentewet schendt waar zij aan verzoeker een tuchtstraf oplegt voor feiten die, op het ogenblik dat verzoeker met het oog op zijn verhoor door de gemeenteraad werd opgeroepen, en zonder dat zij de eenvoudige herneming betreffen van een eerder opgelegde tuchtstraf die door de toezichthoudende overheid niet was goedgekeurd, meer dan zes maanden voordien aan de burgemeester ter kennis waren gebracht; dat de goedkeuringsbeslissing van 6 oktober 1995 door dezelfde onregelmatigheid is aangetast,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd wordt het besluit van 6 juli 1995 van de gemeenteraad van Lovendegem waarbij aan verzoeker de tuchtmaatregel van het ontslag van ambtswege wordt opgelegd evenals het ministerieel besluit van 6 oktober 1995 tot goedkeuring van dat gemeenteraadsbesluit.

Artikel 2.

De kosten van het beroep, bepaald op vierduizend frank, komen ten laste van de eerste verwerende partij.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op acht januari 1900 zevenennegentig, door de IVe kamer, die was samengesteld uit :

de H.	J. BORRET,	kamervoorzitter, voorzitter,
Mevr.	M.-R. BRACKE,	kamervoorzitter,
de H.	A. VANDENDRIESSCHE,	staatsraad,
Mevr.	V. WAUTERS,	toegevoegd griffier.

De griffier,

De voorzitter,

V. WAUTERS.

J. BORRET.